

Horst Klank schreef dit artikel voor het Zwitserse info blad "Samojeden News". Hij is een van de topmushers met Samojedenen in Europa.

Bijzonderheden over sledehondentraining met Samojedenen

Met deze bijdrage wil ik informatie en bijzonderheden over het trainen met Samojedenen doorgeven, zodat er in de toekomst misschien weer meer goed presterende Samojedenteams op de wedstrijden te zien zullen zijn. En misschien lukt het zelfs de mushers te motiveren, hun problemen bij de training en bij wedstrijden via dit infoblad te bespreken.

1. Samojedenmushers

Voor ik het over het trainen en over de honden zal hebben, eerst iets over de Samojedenmusher: Deze kan en mag men niet vergelijken met andere mushers, of die mushers nu wel of niet met raszuivere honden lopen. Men leest in de vakbladen vaak advertentie's over honden die te koop aangeboden worden, ofschoon ze als sledehond nog goed presteren. Het gaat hier in de regel om Siberian- en Alaskan Husky's, die niet meer snel genoeg zijn voor het team en daarom verkocht worden, zodat er weer plaats is voor jongere en snellere honden. Zo'n handelswijze of zelfs de gedachte hieraan is voor ons als Samojedeneigenaar en musher eenvoudig ondenkbaar. Voor ons is de band tussen de hond en de mens zo groot, dat het onmogelijk is, ze te verkopen en te vervangen. Dat komt ook omdat veel Huskymushers door de sport met de hond in aanraking gekomen zijn, terwijl de Samojedenmusher door dit mooie en boeiende ras aan de sport is gaan doen.

Loopt een Samojeed in een team niet meer zo goed, wordt er eventueel een hond bijgekocht en het aantal honden in de kennel groeit. Een Samojedenmusher heeft echter ook niet de mogelijkheid en de keus om betere sledehonden te kopen. De oorzaak is dat er niet genoeg goede Samojedenteams zijn, waarvan men van te voren kan zeggen, dat ze beter lopen dan je eigen honden. Daarom is er voor de Samojedenmusher maar één oplossing om een beter team te krijgen en dat is vele uren hard werken en trainen met je eigen honden. Hoe meer tijd men er in steekt, hoe meer plezier en succes men er voor terugkrijgt. Het is soms meer waard alles uit zijn team te halen wat er in zit, dan voor veel geld een beter team te kopen. Het ligt niet alleen aan de kwaliteit van de honden hoe het team op den duur werkt, maar ook in de eerste plaats aan de instelling van de musher. Wie besloten heeft intensief met zijn honden te trainen, moet koppig zijn (Samojedenen kunnen ook zeer koppig zijn), een bepaalde feeling hebben (b.v. trucjes bij het trainen), geduld en volharding (zeer aan te raden) en de wil om het tot een goed eind te brengen. Dat veel Samojedenen niet zo goed werken en niet zo snel lopen als ze eigenlijk zouden kunnen, heeft meerdere oorzaken.

2. Mentaliteit

Het verschil in training t.o.v. van andere sledehondenrassen ligt in de eerste plaats aan de mentaliteit van de Samojedenen. Hij is een egoïst, die erg graag aan zich zelf denkt en niet aan het gehele team. Ik ben van mening, dat hij alles zeer goed begrijpt wat men van hem verlangt, en hij vaak weigert met de trainer samen te werken, juist omdat hij hem zo goed begrijpt. Hier kan men duidelijk uit opmaken, dat wij met buitengewoon intelligente honden te maken hebben.

Dit gedrag komt doordat hij nauw aan de wolf verwant is, die denkt ook eerder aan energiebesparing dan aan energieverbruik, vooral als hij er geen goede reden voor heeft. Hij houdt er niet van om, wanneer men iets van hem verlangt, in een moeilijke positie terecht te komen of onder druk gezet te worden. In de training met Samojedenen moet men met dit gedrag rekening houden. En het schijnbare nadeel van deze hoge intelligentie wordt op den duur van een onschatbare waarde. Als je het als musher voor elkaar krijgt, door constante goede training, het plezier dat een Samojeed van nature heeft om te zetten in de wil om te werken, dan geeft een Sam zelfs meer dan men van hem verlangt en meer dan menig ander sledehondenras zou geven.

Een goed Samojedenteam is niet zomaar het uitkiezen van een aantal honden, maar een selectie van individuen die maar één ding belangrijk vinden en dat is een harnas aan en werken. Samojeden zijn intelligente honden en daarom ook goed te trainen. Dat is weliswaar niet zo eenvoudig en ook zeer tijdrovend, maar het is absoluut mogelijk. In tegenstelling hiermee zijn er ook zeer veel goede sledehonden uit goede wedstrijdlijnen, die instinctief alleen voor zichzelf lopen en daardoor niet te trainen zijn. Ik bedoel hiermee, dat de hond doet wat hij zelf wil. Ik heb hem niet onder appel (en dus geen sociaal contact) en dat is niet de indruk die ik heb van een goede sledehond. Men krijgt grote problemen met dit type honden wanneer ze de trail afgaan en moeten luisteren naar de aanwijzingen van de musher.

Vaak mis ik bij de andere sledehonden de Samojedentaliteit. Men kan Samojeden trainen maar het zijn geen racemachientjes. Ik ben van mening dat men iedere Samojeed op commando kan laten lopen, want het zijn over het algemeen honden met voldoende energie en temperament, maar vroeg of laat denkt iedere Samojeed na over het "waarom". Het is niet dat hij het niet kan (op voorwaarde dat hij gezond is en niet te dik), maar de enige reden waarom hij niet loopt (hiermee bedoel ik in galop gaan) zit in zijn karakter. Waarom zal ik in galop gaan? Het antwoord moet zijn: omdat ik, de musher, het zo wil. De Samojeed is een hond die informatie opneemt, deze verwerkt en dan méér geeft dan gevraagd wordt.

3. Gewicht

Wanneer men van een hond een prestatie verlangt is het een voorwaarde dat hij in een goede lichamelijke conditie verkeert, d.w.z. dat hij gezond is en dat hij het ideale gewicht moet hebben. Het is niet eerlijk om van de hond een prestatie te verlangen terwijl hij in een slechte conditie is. Hij zou het echter wel willen doen, maar door zijn overgewicht is hij hier niet toe in staat. Ik heb gemerkt dat het voor Samojeden makkelijker is om met een goede conditie onder moeilijke omstandigheden te werken (b.v. hoge temperaturen), dan met overgewicht onder goede omstandigheden. Een Sam ziet men zijn zwaarlijvigheid niet direct aan, hij ziet er eerder soft uit. Maar na hooguit 2 kilometer hijgt hij als een stoomlocomotief en kan niet meer in galop gaan. Aan de buitenkant is het moeilijk te zien of een Sam in goede conditie is, je moet hem daarom goed betasten. Je moet alle ribben en heupbeenderen duidelijk kunnen voelen, de lendenen moeten een beetje ingevallen en schraal zijn en de dijbeenspier moet goed zichtbaar zijn. Als een Samojeed er zo uitziet dan is het ook voor hem mogelijk snel te zijn en hard te werken.

4. Training

Bovendien heeft men, om een Samojeed aan het werken te krijgen, een goed trainingsplan en een goede conditie nodig en men moet vastbesloten zijn iets te bereiken. Anders krijgt men dit niet voor elkaar. Samojeden zijn honden die van plezier houden, maar vies zijn van hard werken. Tenminste in het begin. Hier ligt een taak voor een goede trainer. Hij moet proberen het plezier om te zetten in constant hard werken. Daarom is het een eerste vereiste bij de training met Samojeden, deze eerst goed te leren werken. Als hij dan werkt, begint hij er vanzelf plezier in te krijgen. Werken wordt voor hem heel belangrijk en op den duur werkt hij met veel vreugde en volharding, omdat dat voor hem het belangrijkste geworden is. Hard werken kan dan voor de Samojeed een passie worden, maar eerlijk gezegd, duurt het normaal erg lang voordat hij hard wil werken. De grootste problemen voor een Sam bij het werken voor de slee zijn die momenten dat het pijn begint te doen, dat hij lucht te kort komt, dat de poten niet meer willen en dat het echt zwaar, moeilijk en inspannend wordt. Overwint hij deze problemen niet maar blijft hij verder op zijn manier goed doorwerken, dan neemt hij de typische Samojedewerkwijze aan. Hij gaat na de start ca. 2 kilometer in galop, vervalst daarna vanzelf in draf of gaat zelfs stapvoets. En wanneer hij dat eenmaal zo gewend is, loopt hij voortaan altijd in dit tempo. Daarom moet een Samojeed precies weten wanneer hij werken moet. Reageert een Sam niet op een commando, dan moet men hem laten merken dat hij iets verkeerd gedaan heeft door dit commando te negeren. De honden in het team moeten net zo lang gecorrigeerd worden tot ze het commando begrepen hebben. Een intelligente hond begrijpt een correctie zeer snel en wordt er niet meer door verrast. Doet hij het goed, dan wordt hij natuurlijk geprezen.

Wanneer hij b.v. in een snel tempo loopt moet je hem ook laten merken dat je tevreden bent. Wanneer hij een commando begrijpt zal hij het in de toekomst ook opvolgen. Hij zal dit uit

zichzelf al doen en dat alleen al om geprezen te worden. Misschien, wanneer het een goede hond is met veel "will to please", zal hij het tempo zelfs verhogen wanneer hij het commando hoort. Hij doet dit alleen om geprezen te worden en om het jou naar de zin te maken. Men moet fijngevoelig genoeg zijn om dat te begrijpen en hem dan ook te prijzen. Wanneer men een Sam iets bij wil brengen moet men leren direct en met overwicht te reageren. Doe het en je zult verrast zijn hoe goed het gaat.

Het is niet nodig volwassen honden uit wedstrijdkenels te kopen om een goed team samen te stellen. De honden die je zelf thuis hebt, dáár moet je mee werken. Je moet niet luisteren naar deskundigen van andere sledehondenrassen. En ook niet naar "deskundigen" die met hun Samojedenteams altijd op de laatste plaats eindigen. De honden van deze teams zijn meestal niet meer in staat te laten zien wat ze kunnen. Vermoedelijk kunnen ze wel meer, maar doen het niet, als men het niet van ze verlangt. Wanneer je het op de juiste manier van ze vraagt, zul je verrast zijn wat ze allemaal vrijwillig voor je willen doen. Ik kan wel een aantal sledehonden trainen, maar ik zal nooit die vreugde en dat gevoel van voldoening hebben zoals bij een door mij getrainde Samojedeleidhond, die zijn werk uitstekend doet. Anderen zullen dat gevoel bij hun ras ook hebben.

Het is jammer en treurig tegelijk wanneer je op wedstrijden ongetrainde, vette en op het laatst slechtlopende Samojedeen ziet. De oorzaak is eenvoudig dat men te weinig met hen gewerkt en getraind heeft. De oplossing hiervoor is: precies weten wat men wil en alles doen wat noodzakelijk is om dat te bereiken. Ik hoop dat er velen zullen zijn die met hun Samojedeen iets gaan ondernemen en gaan werken.

5. Verkeerde lichaamsbouw

Er zijn ook Samojedeen die over het algemeen zeer sterk zijn maar geen snelheid kunnen maken. Enkele kenmerken van deze honden zijn de vierkante bouw, zwaar bone, steile achterhand, sterk gekrulde staart en een veel te brede borst. Toch kan een dergelijke Samojeed ons enkele mooie korte sprints laten zien, maar na een korte tijd blijkt dat hij een goed tempo niet vol kan houden. Hij loopt niet harmonisch. Hij lijkt eerder op een buffel die aan komt denderen. Er zijn veel Samojedeen van dit type. Zij hebben misschien veel temperament en zijn zeer luidruchtig bij de start, maar zij kunnen geen hoog tempo lopen of de afstand nu kort of lang is.

Ook als een Sam alles geeft, zijn uiterste best doet, zo snel en zo lang loopt als hij kan en dan toch nog op de laatste plaats eindigt, ligt dat waarschijnlijk aan zijn verkeerde lichaamsbouw dat het tempo niet aankan. En aan teveel vacht, die zorgt voor oververhitting en daardoor ijsklonten tussen de tenen veroorzaakt. Dit is zeer pijnlijk en kan tot blessures leiden. Als men met zijn Samojedeen in een sneller tempo lopen wil, moet men zich aan het type houden met een wat langer lichaam. Men zal Samojedeen niet met goed gevolg kunnen trainen als men dit niet doet met verstand en met beleid. Na vele jaren met dit ras getraind te hebben ben ik tot de conclusie gekomen, dat zij over een reserve beschikken die de meeste mensen nog niet ontdekt hebben.

Een ding is zeker, wie zich inzet voor zijn ras zal met het resultaat nooit helemaal tevreden zijn. Maar men zal toch zo goed mogelijk zijn idee van perfectie nastreven voor het ras waar men van houdt.

Door Horst Klank